ВИЛЕНСКІЙ ВѢСТНИКЪ

ОФФИЦІАЛЬНАЯ ГАЗЕТА.

№ 14.

KURYER WILEŃSKI

GAZETA URZĘDOWA.

Вильна. ***ВТОРНИКЪ,*** *17-го Февраля.* — 1848 — *Wilno.* ***WTOREK,*** *17-go Lutego.*

ВНУТРЕННІЯ ИЗВѢСТІЯ.

Санктпетербургъ, 10-го Февраля.

Высочайшій Манифестъ.

БОЖІЕЮ МИЛОСТІЮ

МЫ НИКОЛАЙ ПЕРВЫЙ,

ИМПЕРАТОРЪ И САМОДЕРЖЕЦЪ ВСЕРОССІЙСКІЙ,

и проч., и проч., и проч..

Объявляемъ всѣмъ вѣрнымъ Нашимъ подданнымъ:

По опредѣленію Божію и Родительскому Нашему и Любезнѣйшей Супруги Нашей, Государыни Императрицы Александры Θеодоровны, благословенію, второй Сынъ Нашъ, Великій Князь Константинъ Николаевичъ, достигшій въ минувшемъ году совершеннолѣтія, вступаетъ въ бракъ съ Дочерью Владѣтельнаго Герцога Саксенъ-Альтенбургскаго, Принцессою Александрою. Вчера 5-го Февраля, Свѣтлѣйшая Невѣста Его Высочества воспріяла Православную Нашу вѣру и Святое Мvропомазаніе, а сего дня, въ Соборной Церкви Зимняго Дворца, Мы, торжественно Ихъ обручили. Возвѣщая о семъ вѣрнымъ Нашимъ подданнымъ, повелѣваемъ: именовать Ея Свѣтлость Великою Княжною Александрою Іосифовною съ титуломъ Императорскаго Высочества.

Данъ въ Санктпетербургѣ, въ 6-й день Февраля, въ лѣто отъ Рождества Христова тысяча восемь сотъ сорокъ восьмое; Царствованія же Нашего въ двадцать третіе.

На подлинномъ собственною ЕГО ИМПЕРАТОРСКАГО ВЕЛИЧЕСТВА рукою подписано:

НИКОЛАЙ.

—

Высочайшій Рескриптъ,

данный на имя Начальника Штаба Его Императорскаго Высочества, *по управленію Генералъ-Фельдцейхмейстера.*

Господинъ Генералъ-Лейтенантъ Князь Долгоруковъ! Празднуя сего числа радостный для Меня и торжественный для всей Россійской Артиллеріи день совершившагося пятидесятилѣтія со времени назначенія Его Императорскаго Высочества Великаго Князя Михаила Павловича Генералъ-Фельдцейхмейстеромъ, Я

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

St. Petersburg, 10-go lutego.

Najwyższy Manifest.

Z BOŻEJ ŁASKI

MY NIKOŁAJ PIERWSZY,

CESARZ I SAMOWŁADZCA WSZECH ROSSYI

i t. d. i t. d. i t. d.

Obwieszczamy wszystkim wiernym Naszym poddanym:

Z rozporządzenia Bozkiego i za Rodzicielskiém Naszém i Najukochańszéj Małżonki Naszej, Cesarzowej Jej Mości Alexandry Teodorówny, błogosławieństwem, drugi Syn Nasz, Wielki Xiaże Konstanty Nikołajewicz, doszedłszy w upłynionym roku do pełnoletności, wstępuje w związek małżeński z Córką Panującego Xięcia Sasko-Altenburgskiego, Xiężniczką Alexandrą. Wczoraj d. 5 Lutego, Jaśnie Oświecona Narzeczona Jego Wysokości, przyjęła Prawosławną Naszą Wiarę i Święte Bierzmowanie, a dziś, w Wielkiej Kaplicy Zimowego Pałacu, My, uroczyście zaręczyliśmy Ich. Obwieszczając o tém wiernym Naszym poddanym, Rozkazujemy: mianować Jéj Xiążęcą Mość, Wielką Xiężniczką Alexandrą Józefowną, z tytułem Cesarskiej Wysokości.

Dan w St. Petersburgu, dnia 6 Lutego, roku od Narodzenia Chrystusa tysiąc ośmset cztérdziestego ósmego, Panowania zaś Naszego dwódziestego trzeciego.

Na oryginale własną Jego Cesarskiej Mości ręką podpisano:

NIKOŁAJ.

—

Najwyższy Reskrypt,

do Naczelnika Sztabu Jego Cesarskiéj Wysokości, *w zarządzie Jenerał-Feldcejgmistrza.*

Panie Jenerał-Poruczniku Xiążę Dołgorukow! Obchodząc dzisiaj dla Mnie radośny, a dla całéj Artylleryi Rossyjskiéj uroczysty dzień upłynienia pięćdziesięciu lat od czasu mianowania Jego Cesarskiej Wysokości Wielkiego Xięcia Michała Pawłowicza Jenerał-Feldcejgmistrzem, Uznaję za rzecz zupełnie słuszną oświadczyć, przy téj oko-

признаю вполнѣ справедливымъ объявь, при этомъ случаѣ, вамъ, какъ ближайшему сотрудку и помощнику Его Высочества по артиллерійск части, искреннюю Мою благодарность и признальность за неусыпные ваши труды, примѣрное усере и полезное, въ продолженіе семнадцати-лѣтняго уавленія Штабомъ Генералъ-Фельдцейхмейстера, эдѣйствіе Его Императорскому Высочеству въ доведеи Артиллеріи до того отличнаго во всѣхъ отношенія состоянія, въ коемъ она нынѣ находится. Въ ознамованіе особеннаго Моего за сіе благоволенія, препрождаю къ вамъ золотую табакерку съ Моимъ портромъ, пребывая къ вамъ благосклонный.

На подлинномъ собственною ЕГО ИМПЕРАТОРСКАГО ВЕЛИЧЕСТВА рукою эдписано:

НИКОЛАЙ.

С. Петербургъ,
28-го Января 1848 года.

liczności, wam, jako najbliższemu spółpracownikowi i pomocnikowi Jego Wysokości, w wydziale artylleryi, szczérą Moję dziękczynność i wdzięczność, za niezmordowane wasze prace, wzorową gorliwość i pożyteczne, w ciągu siedmnastoletniego zarządzania Sztabem Jenerał-Feldcejgmistrza, dzielenie prac Jego Cesarskiej Wysokości w doprowadzeniu Artylleryi do tego odznaczającego się pod wszelkiemi względami stanu, w jakim się ona teraz znajduje. Dla okazania szczególnéj Mojej za to życzliwości, przesyłam wam złotą tabakierę z Moim portretem, pozostając ku wam przychylnym.

Na oryginale Własną Jego Cesarskiej Mości ręką podpisano:

N I K O Ł A J.

St· Petersburg,
28-go Stycznia 1848 roku.

—

Высочайшими Грамотами, 6-го Дкабря 1847 г., Всемилостивѣйше пожалованы Кавалерми ордена Св. Анны 1-й степени, Императорскою Корною украшеннаго, Командиръ 6-й Гвардейской Пѣхотной Бригады и Лейбъ-Гвардіи Волынскаго Полка, Генералъ-Маіоръ *Добышевъ*; — того же ордена и степени безъ украшенія: Генералъ-Маіоры: Командиръ 1-й Бригады 2-й Легкой Гвардейской Кавалерійской Дивизіи и Лейбъ-Гвардіи Драгунскаго Полка, *Сталь фонъ-Гольштейнъ* 1, и Командиръ Образцоваго Кавалерійскаго Полка, *Мазуркевичъ* 1.

Przez Najwyższe Dyplomata, z d. 6 Grudnia z. r., Najłaskawiéj mianowani zostali Kawalerami Orderu Sw. Anny 1-éj klassy, z Koroną Cesarską, Dowódzca 6-éj Brygady Piechoty Gwardyi i Lejb-Gwardyi Półku Wołyńskiego, Jenerał-Major *Dowbyszew*; — tegoż Orderu i klassy bez Korony: Jenerał-Majorowie: Dowódzca 1 Brygady 2-éj Dywizyi Jazdy Lekkiéj Gwardyjskiéj i Lejb-Gwardyi Półku Dragonów, *Stael-von-Holstein*, i Dowódzca Półku Wzorowego Jazdy, *Mazurkiewicz* 1.

— Высочайшимъ Приказомъ, по Гражданскому Вѣдомству, 15-го Января, бывшій Профессоръ Императорской Военной Академіи, Дѣйствительный Статскій Совѣтникъ *Голицынъ* 6-й, назначенъ Директоромъ Императорскаго Училища Правовѣдѣнія.

— Przez Najwyższy Rozkaz Dzienny, w Wydziale Cywilnym, w dniu 15 Stycznia wydany, były Professor Cesarskiej Akademii Wojennéj, Rzeczywisty Radzca Stanu *Golicyn* 6, mianowany został Dyrektorem Cesarskiej Szkoły Prawa.

Вильна.

Попечительница Виленскихъ Дѣтскихъ Пріютовъ сообщая во всеобщее извѣстіе списокъ лицамъ, оказавшимъ благотворительныя приношенія въ 1847 году въ пользу земледѣльческаго заведенія *Александрина* близъ г. Вильно, учрежденнаго съ Высочайшаго Ея Императорскаго Величества соизволенія, считаетъ для себя пріятнымъ долгомъ изъявить искреннѣйшую признательность за ту готовность, которую она встрѣтила въ приношеніи добровольныхъ пожертвоваій и которыя были главнѣйшими виновниками осуществленія благаго преднамѣренія: упроченія будущности и судьбы юнаго неимущаго поколѣнія, преднамѣренія, едва родившагося, и уже, при дѣятельномъ участіи лицъ соболѣзнующихъ о страждущемъ человѣчествѣ, получившаго быстрый полетъ и увѣнчавшагося желаемымъ успѣхомъ, а въ будущемъ готовящаго весьма важныя послѣдствія для здѣшнихъ жителей низшаго класса. При этомъ, Попечительница льститъ себя надеждою, что достойное Дворянство здѣшняго края и прочія лица, неоткажутъ и въ настоящемъ году содѣйствовать ей въ постоянномъ стремленіи къ полному развитію столь важнаго предпріятія, и посильными пожертвованіями своими доставятъ возможность еще болѣе улучшить благотворительное заведеніе, отъ котораго, въ непродолжительномъ времени, можно ожидать радостныхъ для добраго сердца и полезныхъ для общества, послѣдствій.

Слезы умиленія и благодарности юнаго невиннаго поколѣнія да будутъ достойною нагродою ихъ благодѣтелямъ, а Всевидящее око Провидѣнія сторицею воздастъ имъ за каждое зерно принесенное на ниву благотворительности.

Wilno.

Opiekunka Wileńskich Domów Przytułku dla Dzieci, podając do powszechnéj wiadomości listę osób, które złożyły dobroczynne ofiary w roku 1847 na rzecz Agronomicznego zakładu *Alexandryna*, niedaleko Wilna, założonego za Najwyższém zezwoleniem Jéj Cesarskiéj Mości, uważa dla się za przyjemną powinność oświadczyć szczérą wdzięczność za tę gotowość, jakiéj doznała w otrzymywaniu dobrowolnych składek, które stały się najgłówniejszą sprężyną urzeczywistnienia zbawiennego celu: zapewnienia przyszłości i losu dla młodego ubogiego pokolenia; celu, który zaledwie został powzięty, a już przy gorliwem spółdziałaniu osób, litujących się nad cierpiącą ludzkością, otrzymał szybkie rozwinięcie i doznał niezwykłego powodzenia, oraz rokuje na przyszłość nader ważne następstwa dla tutejszéj niższych klassy mieszkańców. Przytém Opiekunka cieszy się nadzieją, że dostojna Szlachta tutejszego kraju i inne osoby, nie zechcą Jéj odmówić swego spółdziałania i w roku obecnym, dopomagając do całkowitego rozwinienia tak ważnego przedsięwzięcia, i że swemi, podług możności, ofiarami, podadzą sposobność do większego jeszcze ulepszenia dobroczynnego zakładu, od którego, w krótkim czasie, można oczekiwać radośnych dla dobrego serca, a pożytecznych dla społeczności owoców.

Łzy rozrzewnienia i wdzięczności młodego niewinnego pokolenia, niech będą godną nagrodą dla ich dobroczyńców, a Wszystkowidząca Opatrzność nagrodzi im stokrotnie za każde ziarnko na polu dobroczynności rzucone.

—

Г. Главноначальствующій надъ Почтовымъ Департаментомъ, по соглашенію съ здѣшнимъ Губернскимъ Начальствомъ и Г. Министромъ Внутреннихъ Дѣлъ, принявъ въ уваженіе представленіе Виленской Губернской Почтовой Конторы отъ 31 Марта 1844 года и незначительность прогонныхъ денегъ причитающихся за возку вторыхъ въ недѣлю почтъ отъ Вильно до Трокъ и обратно, изволилъ приказать — разрѣшить сію же Контору сдѣлать нужныя распоряженія объ отправленіи почтъ между Вильною и Троками, вмѣсто одного, по два раза въ недѣлю въ оба пути.

На семъ основаніи, Почтовый Департаментъ предписаніемъ отъ 31 минувшаго Января за N. 1245 пору-

P. Głównozarządzający Pocztowym Departamentem porozumiawszy się z tutejszą Gubernialną Zwierzchnością, tudzież z P. Ministrem Spraw Wewnętrznych, i zwracając uwagę na przedstawienie Wileńskiego Gubernialnego Pocztowego Kantoru pod d. 31 Marca 1844 roku, jako też na niewielką ilość pocztowéj opłaty za przewożenie drugiéj w tygodniu poczty z Wilna do Trok i na powrót, rozkazał upoważnić tenże Kantor do uczynienia stosownego rozporządzenia o biegu poczty między Wilnem a Trokami, zamiast jednego po dwa razy w tygodniu, tam i na powrót.

Na téj zasadzie Departament Pocztowy zalecił d. 31 Stycznia 1848 roku pod N. 1215 ułożyć tabelę dla biegu

чилъ составить росписаніе для хода вторыхъ въ недѣлю Почтъ изъ Вильно въ Троки и обратно и привести оныя немедленно въ дѣйствіе.

Виленская Губернская Почтовая Контора, получивъ о томъ предписаніе Почтоваго Департамента отъ 31 минувшаго Января за N. 1245, назначила съ 9-го числа сего мѣсяца, вторыя еженедѣльныя почты изъ Вильно въ Троки отправлять по Пятницамъ, по полудни въ 6 часовъ, наборъ корреспонденціи производить у себя въ тѣ же дни, съ утра до 12 часовъ, вмѣстѣ съ пріемомъ на трактъ Свенцянскій. Въ Трокской Почтовой Конторѣ наборъ корреспонденціи производить также по Пятницамъ, съ утра до 2 часовъ по полудни, и таковую отправлять въ Вильно въ тѣ же дни по полудни въ 7 часовъ, дабы могла поспѣвать въ Вильно къ отходу почтъ на тракты Вилкомирскій и Минскій.

drugiéj w tygodniu poczty z Wilna do Trok i na powrót, i niezwłócznie przyprowadzić onę do skutku.

Wileński Gubernialny Pocztowy Kantor otrzymawszy w tym względzie zalecenie Pocztowego Departamentu z dnia 31 Stycznia 1848 roku, pod N. 1,245, postanowił od d. 9 teraźniejszego Lutego, drugą co tydzień pocztę z Wilna do Trok wysyłać w Piątek po południu o godzinie 6-éj, przyjmowanie zaś korrespondencyi odbywać u siebie w tymże dniu od rana do południa, wespół z przyjmowaniem na trakt Święciański. W Trockim Pocztowym Kantorze korrespondencye mają się także przyjmować w Piątek od rana do 2-éj godziny po południu, i takowe wysyłać się do Wilna w tymże dniu po południu o godzinie 7-éj, aby mogły przybyć do Wilna przed odejściem poczt na trakty Wiłkomirski i Miński.

ИНОСТРАННЫЯ ИЗВѢСТІЯ.

Австрія.

Вѣна, 2 Февраля.

Императорскій домъ находится въ опасеніи; вдовствующая Императрица опасно заболѣла, а царствующая Императрица и эрцгерцогиня Софія также не оставляютъ постели. Герцогиня Ангулемская пріѣдетъ сюда на нѣсколько недѣль, изъ Фросдорфа, для присмотра за августѣйшими больными. Его Величество Императоръ также не здоровъ, и по той причинѣ не могъ присутствовать въ торжественномъ собраніи академіи наукъ.

— Въ *Австрійскомъ Наблюдателѣ* напечатана сегодня статья, изъ которой сообщаемъ слѣдующее извлеченіе: ,,Извѣстно, что бывшій Генуэзскій адвокатъ, Іосифъ Маззини, есть одинъ изъ усерднѣйшихъ и неутомимѣйшихъ предводителей той партіи, которая постоянно стремится къ цѣли лишить Италію, заговорами и всѣми средствами, не исключая даже убійствъ, того благосостоянія, которое доставляетъ ей тридцатидвухъ-лѣтній миръ, и угрожая ей всѣми ужасами безначалія. Этотъ самый человѣкъ, бывшій съ 1831 главою самыхъ ожесточенныхъ революціонныхъ обществъ, осмѣлился написать къ Папѣ посланіе отъ 8 Сентября пр. г., въ которомъ излагаетъ свои политическія и религіозныя правила. Письмо Маззини было напечатано въ Парижѣ 25 Ноября 1847; отвѣтъ Папы заключается въ рѣчи, произнесенной Его Святѣйшествомъ 17 Декабря. Достойный Начальникъ церкви торжественно отрекся отъ тѣхъ людей, которые оскорбили его имя и его достоинство, представляя его какъ бы участникомъ въ ихъ безразсудности, и какъ бы защитникомъ ихъ безбожія. Но и на Австріи лежитъ обязанность въ эти тяжкія времена, и она рѣшилась исполнить ее, какъ ей предписываютъ попеченія о пользѣ подданныхъ. Помня свой долгъ, какъ Европейская великая Держава, она съумѣетъ противостать небольшой партіи людей злонамѣренныхъ.“

— Повелѣніемъ италійскаго Вице-Короля, отъ 29 Января, воспрещенъ привозъ оружія и аммуниціи въ Ломбардо-Венеціанское королество.

— При внезапной оттепели, тронулся на Дунаѣ ледъ, и рѣка, выступивъ изъ береговъ, причинила много вреда.

Венеція, 2 Февраля.

Военный пароходъ ,,Вулканъ“ вышелъ сегодня изъ здѣшняго порта; на немъ отправлены экипажи всѣхъ парусныхъ судовъ, принадлежащихъ дивизіи на адріатическомъ морѣ. О цѣли экспедиціи, столь поспѣшно приготовленной, никому не извѣстно, такъ какъ начальникъ оной получилъ запечатанное предписаніе, которое велѣно ему вскрыть въ открытомъ морѣ.

Франція.

Парижъ, 8 Февраля.

Совѣщанія палаты депутатовъ. Засѣданіе 6 Февраля. Въ засѣданіи 6-го числа происходили дальнѣйшія пренія по 9-й статьѣ проекта адреса, касающейся Алжиріи. Маршалъ Бюжо совѣтовалъ, чтобы количество войска въ Алжиріи не было уменьшаемо, тѣмъ болѣе, что алжирская армія состоитъ не изъ однихъ сражающихся, но также и изъ рабочихъ. За симъ произнесъ рѣчь генералъ Ламорисіеръ. ,,Насъ упрекаютъ въ томъ,—сказалъ онъ между прочимъ,—что мы не взяли въ плѣнъ Абд-эль-Кадера безъ

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

Austrya.

Wiedeń, 2 lutego.

Dwór nasz dotknięty jest ciężką boleścią, gdyż Cesarzowa-wdowa złożona jest zatrważającą chorobą, a Cesarzowa panująca i Arcy-Xiężna Zofija nie opuszczają łóżka. Xiężna Angoulême zjedzie tu na kilka tygodni z Frohsdorf, dla pielęgnowania dostojnych chorych. Nawet i Cesarz jest nieco cierpiący, i z tego powodu nie mógł się znajdować na uroczystem posiedzeniu Akademii umiejętności.

— W *Dostrzegaczu Austryackim* ogłoszony został artykuł, z którego umieszczamy następujący wyjątek: ,,Wiadomo, że były Genueński Adwokat, Józef Mazzini, jest jednym z najgorliwszych i najbardziéj niezmordowanych przywodzców tego stronnictwa, które wciąż dąży do pozbawienia Włoch, drogą spisków i wszelkich innych środków, nie wyjmując nawet i zabójstw, tych błogosławieństw, któremi je obdarza trzydziestodwu-letni pokój, i grozi im wszystkiémi okropnościami bezrządu. Tenże sam człowiek, który był w r. 1831 naczelnikiem najzagorzalszych rewolucyjnych towarzystw, ośmielił się napisać do Papieża list pod d. 8 Września roku zeszłego, w którym wykłada przed nim swoje polityczne i religijne zasady. List Mazziniego został wydrukowany w Paryżu 25 Listopada 1847; odpowiedź Papieża zamyka się w mowie miané przez Jego Świątobliwość d. 17 Grudnia. Dostojny Naczelnik Kościoła, uroczyście wyparł się tych ludzi, którzy śmią znieważać imie jego i godność, wystawując go jakby uczestnikiem swych szaleństw, lub obrońcą ich bezbożności. Ale też i na Austryi śród dotkliwych tych okoliczności, polega wielki obowiązek, który święcie postanowiła wypełnić, jak jéj nakazuje troskliwość o dobro swoich poddanych. Pomna na swoję powinność, jako wielkie Europejskie Mocarstwo, Austrya potrafi się oprzeć nielicznemu stronnictwu źle myślących ludzi.“

— Reskryptem Wice-Króla Włoskiego z d. 29 stycznia, dowóz broni i ammunicyi do Królewstwa Lombardzko-Weneckiego, nie mniéj przewóz przez toż Królewstwo został zakazany.

— W skutku nagłéj odwilży, pękły lody na Dunaju, a wezbrana rzeka, wystąpiwszy z łożyska, znaczne zrządziła szkody.

Wenecya, 2 lutego.

Wojenny okręt parowy *Vulcano* wypłynął dzisiaj z naszego portu, mając na swym pokładzie całkowitą osadę dla wszystkich okrętów żaglowych, składających dywizyą na morzu Adryatyckiem. Cel téj wyprawy, tak śpiesznie nakazanéj, nie jest nikomu wiadomy, gdyż dowódzca otrzymał rozkazy zapieczętowane, które dopiéro na pełném morzu otworzyć może.

Francya.

Paryż, 8 lutego.

Obrady Izby Deputowanych. Posiedzenie d. 6 lutego. Na dzisiejszém posiedzeniu toczyły się daléj rozpoczęte wczoraj rozprawy nad 9-m paragrafem projektu do adressu, dotyczącym Algieryi. Marszałek Bugeaud radził, aby wojsk francuzkich w Algieryi wcale nie zmniejszać, zwłaszcza, że armia Algierska nie z samych walczących ale i z robotników jest złożona. Następnie zabrał głos Jenerał Lamoricière. ,,Zarzucają nam— rzekł między innemi— że Abd-el-Kadera nie wzięliśmy w niewolę bez przyjęcia jego warunków; twierdzą bowiem, że już nie mógłby ujść

всякихъ условій, утверждая, что онъ не успѣлъ бы бѣжать; но въ этомъ они весьма ошибаются; если бы я рѣшился насильно овладѣть Абд-эль-Кадеромъ, онъ легко могъ бы бѣжать въ пустыню, оставивъ въ нашихъ рукахъ деиру. Сверхъ сего, въ нравственномъ отношеніи, гораздо выгоднѣе что Абд эль Кадеръ не былъ взятъ въ плѣнъ, но сдался добровольно. Изъявленіе имъ самимъ покорности, уронило его значеніе въ глазахъ арабскаго народонаселенія, и полученный результатъ обѣщаетъ колоніи благополучную будущность.“ — Г. ЛаРошжакленъ возразилъ: „Но съ Абд-эль-Кадеромъ состоялся договоръ, по силѣ коего нужно его перевезти въ Сенъ-Жанъ-Дакръ или въ Александрію; его увѣрили въ этомъ генералъ Ламорисіеръ и генералъ-губернаторъ, принцъ Омальскій, и не смотря на то, онъ содержится въ заточеніи! Именемъ чести Франціи я спрашиваю Г. Гизо, можно-ли не сдержать даннаго слова?“ Г. Гизо отвѣчалъ: „Я повторяю сказанное уже мною въ палатѣ перовъ, что правительство надѣется всѣ важные интересы согласить съ даннымъ словомъ. Эмиру обѣщали, что онъ будетъ перевезенъ въ Сенъ Жанъ-Дакръ или въ Александрію. Правительство, предоставившее самому себѣ ратификацію, постановило сдержать данное слово. Я исключилъ Сенъ-Жанъ-Дакръ, какъ непосредственно принадлежащій Портѣ. Турецкое правительство не признало нашихъ владѣній въ Африкѣ, и потому мы не можемъ отдать въ его руки Эмира. Однако я не исключаю Александріи. Хотя Вице-Король и вассалъ Султана, однако владѣетъ Египтомъ наслѣдственно и правитъ имъ независимо. Слѣдовательно положеніе неодинаково; въ Александріи мы можемъ имѣть ручательство, котораго намъ недостаетъ въ Сенъ-Жанъ-Дакрѣ. И потому, если Абд-эль-Кадеръ станетъ настоятельно требовать, какъ должно полагать, чтобы отправить его въ Александрію, онъ дѣйствительно будетъ отправленъ туда, если только пожелаетъ остаться тамъ на условіяхъ, необходимыхъ для нашей безопасности; ибо наши выгоды въ Алжиріи требуютъ, чтобы онъ не появлялся между арабскими племенами, и не возмущалъ снова спокойствія Алжиріи. Мы ведемъ переговоры на счетъ того, чтобы египетскій Вице-Король принялъ Абд-эль-Кадера въ Александрію и имѣлъ за нимъ надзоръ для нашей безопасности. Принудить къ сему Вице Короля мы не можемъ; однако надѣемся, что онъ согласится на наше предложеніе.“ (Но того же именно числа разнесся въ Парижѣ слухъ, что Метмедъ-Али отказался отъ принятія Абд-эль-Кадера). Г. *Nicolas* предложилъ къ статьѣ добавленіе, относительно уменьшенія арміи въ Африкѣ; но когда военный министръ объявилъ, что вскорѣ предложенъ будетъ проектъ на счетъ добавочныхъ кредитовъ для Алжиріи, Г. *Nicolas* взялъ обратно свое предложеніе и 9-я статья была принята безъ измѣненія.

Засѣданіе 7 числа. Послѣ преній по проекту адресса, продолжавшихся почти три недѣли, наконецъ палата приступила сегодня къ послѣдней статьѣ, которая вѣрно подастъ поводъ къ особенно сильному движенію страстей. Въ статьѣ сей участники такъ часто упоминаемыхъ реформистскихъ пировъ, названы людьми, которые или руководствуются враждебными для правительства страстями, или принимаютъ въ нихъ участіе по своей недальновидности. Оппозиція, которая такимъ образомъ увидѣла брошенную перчатку, а равно министерская партія, желающая этимъ произнести какъ бы приговоръ осужденія надъ своими противниками, съ нѣкоторымъ родомъ лихорадочнаго напряженія выжидали минуты, въ которую наконецъ могутъ предстать въ открытой борьбѣ другъ противъ друга. Естественно, что при такихъ обстоятельствахъ обѣ враждующія партіи явились на поле битвы съ необыкновеннымъ развитіемъ силъ. Депутаты обѣихъ сторонъ были уже на своихъ мѣстахъ еще за часъ до открытія засѣданія. Публика также выразила свое сильное участіе столь многочисленнымъ стеченіемъ, что не находя помѣщенія въ залѣ, осаждала ея входы.

Пренія началъ г-нъ Дюверже де Горанъ рѣчью противъ статьи, объявивъ, что онъ хочетъ поднять брошенную перчатку. „Министерство — сказалъ онъ между прочимъ — пренебрегая всякими узаконенными принципами, какъ въ тронной рѣчи такъ и въ адрессѣ, взводитъ настоящій актъ обвиненія слишкомъ противъ ста депутатовъ, принявшихъ участіе въ реформистскихъ пирахъ.“ Ораторъ оспариваетъ у министровъ законное право на счетъ этой мѣры.

z rąk naszych. Zdanie bardzo jest mylne. Gdybym był chciał gwałtem opanować osobę Abd-el-Kadera, nie byłoby dla niego trudnem schronić się z swą jazdą na pustynię, pozostawiwszy w naszém ręku deirę. Prócz tego, z powodu moralnego wpływu, lepiéj jest, że Abd-el-Kader nie został wzięty w niewolę, ale się sam poddał. Dobrowolne poddanie się zmniejszyło o wiele jego urok w oczach arabskiéj ludnosci, i osiągnięty przez to wypadek jest náder korzystny dla przyszłości osady.“ P. *La Roch-jacquelin*: „Ale zaszedł układ z Abd-el-Kaderem, mocą którego ma być przewieziony do St. Jean d'Acre lub do Alexandryi. Ma na to słowo Jenerała Lamoriciére i Jeneralnego Gubernatora J. K. W. Xięcia Aumale; a jednak trzymany jest w więzieniu! W interessie honoru Francyi zapytuję P. Guizot, czyli się godzi dane słowo łamać?“ P. Guizot: „Powtarzam co już powiedziałem w Izbie Parów, że rząd spodziewa się wszelkie nasze wielkie interessa z danem słowem pogodzić. Przyrzeczono Emirowi, że przewieziony zostanie do St. Jean d'Acre, lub do Alexandryi. Rząd, który sobie warował ratyfikacyą, postanowił danego słowa dotrzymać. Wyłączyłem natychmiast St. Jean d Acre, jako bezpośrednio należące do Porty. Rząd turecki nie uznał naszych posiadłości w Afryce, nie możemy przeto oddawać w jego ręce Emira. Nie wyłączam jednak Alexandryi Lubo lennik Sułtana, Wice-Król posiada Egipt dziedzicznie i rządzi nim niezawiśle. Położenie zatém nie jest w obu razach jednakie; w Alexandryi możemy mieć rękojmię, na jakiéj nam zbywa w St. Jean d Acre. Jeżeli przeto Abd-el-Kader, jak mamy powod sądzić, upierać się będzie, aby go wysłać do Alexandryi, zostanie rzeczywiście tam przewieziony, t. j. jeżeli tam pozostać będzie chciał pod warunkami, które dla naszego bezpieczeństwa są nieodzowne; wiele nam bowiem na tém zależy, aby przy piérwszéj okoliczności nie ukazał się znowu pomiędzy arabskiemi pokoleniami, i nie zakłócił znowu spokojności Algieryi. Zawiązane są układy, aby Wice-Króla Egiptu skłonić do przyjęcia Abd-el-Kadera w Alexandryi i czuwania nad nim dla naszego bezpieczeństwa. Zmusić Wice-Króla do tego nie możemy; spodziewamy się jednak, że naszą propozycyą przyjmie.“ (Tymczasem właśnie w tym dniu rozeszła się w Paryżu wieść, że Mehmed-Ali odmawia przyjęcia Abd-el-Kadera). P. Nicolas zaproponował do paragrafu dodatek, względem zmniejszenia armii w Afryce; ale gdy Minister wojny oświadczył, że wkrótce przełożony zostanie projekt dotyczący dodatkowych kredytów dla Algieryi, P. Nicolas cofnął swą propozycyą i paragraf 9-ty bez zmiany przyjęty został.

Posiedzenie dnia 7-go lutego. Po trzy-tygodniowych prawie rozprawach nad projektem do adressu, przystąpiła dziś nakoniec Izba do ostatniego paragrafu, który stanie się zapewne pobudką do szczególnie gwałtownego wybuchu namiętności stronniczych. Jest to paragraf, w którym uczęstnicy tyle razy wspominanych uczt reformistowskich, uważani są za ludzi, co albo są kierowani przez nieprzyjaźne dla rządu namiętności, albo w swém zaślepieniu dali się uwieść do tego uczęstnictwa Oppozycya, która tym sposobem ujrzała rzuconą sobie rękawicę, jak niemniéj stronnictwo ministeryalne, które niejako wyrok potępienia wyrzec chce na swych przeciwników, oczekiwały z pewnym rodzajem gorączkowego natężenia, chwili, w któréj nakoniec w otwartéj walce staną naprzeciw siebie Przy takich okolicznościach naturalnem było, że obie walczące strony z nadzwyczajném rozwinięciem sił ukazały się na polu walki. Deputowani obu stronnictw przed naznaczoną jeszcze godziną znajdowali się już na swych miejscach. Publiczność objawiła także nie mniéj żywy interess, przez natłok, który nie znajdując już pomieszczenia w sali, wnijścia jéj dokoła oblegał.

Rozprawy rozpoczął P. *Duvergier de Hauranne* mową przeciw paragrafowi. Zaczął od oświadczenia, że chce podnieść rzuconą rękawicę. „Ministerstwo, — rzekł między innemi, — z pogardą wszelkich ustawowych prawideł, równie w mowie tronowéj jak w adressie, zanosi formalny akt oskarżenia przeciw więcéj niż stu Deputowanym, którzy mieli udział w rzeczonych ucztach.“ Mówca zaprzecza ministerstwu prawnego upoważnienia do tego kroku. Zewnątrz Izby jest jeszcze kraj do którego odwołać

Внѣ палаты есть еще страна, на которую можно сослаться. „И потому-то—сказалъ ораторъ—приходимъ мы сюда не для того, чтобы передъ большинствомъ министерства, но чтобы передъ страною съ большинствомъ министерства перевѣдаться.“ (Живое удовольствіе на лѣвой сторонѣ). Изъяснивъ т..кимъ образомъ вопросъ, ораторъ перешелъ къ соображенію фактовъ. Защищалъ законность собраній избирателей, доказывая, что законное разрѣшеніе такихъ собраній заключается въ постановленіи 1834 года, утвержденномъ какъ палатою депутатовъ такъ и палатою перовъ, когда состоялся законъ о сообществахъ. „Между тѣмъ—сказалъ—въ храмѣ нашихъ узаконеній обдумали нынѣ мѣру, чтобы дозволенныя собранія и пиршество воспрегить, и такимъ образомъ почитаемый донынѣ законъ подчинить министерскому самоуправству.“ Далѣе ораторъ объявилъ, что онъ присоединится къ тѣмъ, которые законнымъ образомъ хотятъ воспротивиться самоуправству министровъ. Если министры хотятъ запретить эти пиры, то пусть сами предложатъ проектъ закона относительно парламентскихъ и избирательныхъ реформъ; а пока этого не послѣдуетъ, ораторъ объявляетъ отъ имени оппозиціи, что онъ самъ и его товарищи не перестанутъ политически дѣйствовать на страну и агитацію противупоставлять подкупамъ.“

Послѣ рѣчи Г. Дювержіе де Горанъ, взошелъ на каѳедру Г. Кено, который съ большимъ жаромъ возставалъ противъ пиршествъ и движеній сего рода, которыя, по его мнѣнію, могутъ довести страну до измѣненія хартіи и общества. Ораторъ въ доказательство привелъ что случилось на пирахъ въ Шаторужѣ, Дижонѣ и другихъ, и что говорили на нихъ, утверждая, что польза произошла не для конституціонной оппозиціи, а для радикаловъ. Ораторъ былъ поддерживаемъ знаками живаго удовольствія центра, тогда какъ оппозиція сильною досадою хотѣла ему воспрепятствовать говорить. Онъ не соглашался на то, чтобы всѣмъ гражданамъ предоставлено было право производить собранія чисто политическаго стремленія, подъ пустымъ лишь предлогомъ посовѣтоваться на счетъ петицій. Эти пиршества, по его мнѣнію, напоминаютъ Франціи самыя злополучныя годины революціи, такъ какъ Франція раздѣляется ими на два лагеря, гдѣ съ одной стороны стоятъ законныя власти, а съ другой народныя собранія и пиршества.“ Отвѣчая на эту рѣчь Г. Мари, упрекалъ министерство и большинство въ обратномъ стремленіи и сказалъ между прочимъ: „Вы раздѣлили страну на двѣ полосы, поставивъ въ одной страну законную, въ другой незаконную; первая состоитъ изъ 200 до 250 тысячь гражданъ, надѣленныхъ преимуществами, другая изъ остальныхъ гражданъ, неимѣющихъ никакихъ политическихъ правъ. Развѣ это можетъ называться равенствомъ въ отношеніи закона?“ Въ дальнѣйшемъ продолженіи ораторъ равномѣрно объявляетъ, что оппозиція и впредь будетъ поддерживать свою агитацію. Послѣ произнесенныхъ за симъ рѣчей Гг. Рулланъ и Госсонвиль противъ а Г. Креміе въ пользу пировъ, засѣданіе палаты было отсрочено.

— Къ послѣдней статьѣ адресса предложены палатѣ четыре измѣненія: первое предложено Г. Саляндрусъ, консерватистомъ, желающимъ измѣненія не относительно лицъ, но системы управленія; второе — Г. Дарблей, бывшимъ консерватистомъ важнаго вліянія, а нынѣ оппозиціоннымъ членомъ, желающимъ перемѣны какъ лицъ, такъ и системы; третье—Редакторомъ *Gazette de France*, Г. Женудомъ, который говоритъ, что движеніе будетъ устранено присвоеніемъ гражданамъ права общаго участія въ выборахъ депутатовъ; четвертое—Г. Лессе, поощряющимъ соблюденіе принциповъ, происшедшихъ отъ Іюльской реформы.

— Турецкій посланникъ давалъ вчера большой вечеръ, на которомъ находились всѣ члены дипломатическаго корпуса. Посланникъ радушно принималъ своихъ гостей и говорилъ дамамъ комплименты на французскомъ языкѣ.

9 Февраля.

Ихъ Королевскія Величества, третьяго дня, принимали въ замкѣ принца Павла Виртембергскаго, герцоговъ Деказа и Тревизскаго, маркиза Далматскаго, маркиза Мезона и другихъ знатныхъ лицъ. Сверхъ того, Король принималъ въ аудіенціи Г. Стратфорда Кеннига, отправляющаюся въ Лондонъ, и австрійскаго посланника графа Аппони.

się wolno. „Dla tego też— rzekł mówca— nie przychodzimy tutaj, aby się przed większością przeciw ministerstwu, lecz, aby się przed krajem, przeciwko ministerstwu i przeciw większości prawować.“ (Żywe zadowolnienie na Lewéj Stronie). Obróciwszy w ten sposób kwestyą, mówca przeszedł do roztrząsania faktów. Bronił prawności zgromadzeń wyborców, i oświadczył, że prawo do takich zgromadzeń zawarowane jest wyraźnie przez uchwałę z roku 1834, tak w Izbie Deputowanych, jak w Izbie Parów, gdy szło o prawo przeciw stowarzyszeniom. „Tymczasem, przed kilku dniami, rzekł, w zbrojowni dawnych praw francuzkich wynajdziono środek, aby podobnym zgromadzeniom i ucztom przeszkodzić, i tym sposobem, szanowane dotąd prawo pod ministeryalną samowolność podciągnąć.“ Mówca oświadczył daléj, iż przyłączy się do tych, którzy chcą w prawny sposób i na drodze prawnéj opierać się samowolności Ministrów. Ministrowie, jeśli chcą tym ucztom zapobiedz, niech mają sami odwagę przełożyć projekt do prawa, względem parlamentowych i wyborczych reform; dopóki zaś to nie nastąpi, mówca w imieniu oppozycyi oświadcza, iż on sam i jego koledzy nie przestaną politycznie agitować kraju i stawić agitacyą naprzeciw przekupstwu.“

Po mowie P. Duvergier de Hauranne, zabrał głos P. *Quesnaut* i energicznie powstawał przeciw ucztom i innym tego rodzaju demonstracyom, które zdaniem jego, mogą tylko doprowadzić do zupełnego przewrótu ustawy i społeczeństwa. Mówca przytoczył na dowód co zaszło przy ucztach w Chateaurouge, w Dijon, i innych miastach, oraz co tam na nich mówiono; twierdząc, że cała korzyść jaka ztąd wynikła, była nie dla konstytucyjnéj oppozycyj, ale dla radykalistów.—Mówca popierany był oznakami żywego zadowolenia Środka, podczas gdy oppozycya, po kilka razy z gwałtownem oburzeniem głos jego przerywać chciała. Mówca zaprzeczał stanowczo, aby wszystkim obywatelom służyło prawo odbywania zgromadzeń czysto polityczněj dążności, pod czczym tylko pretextem naradzania się nad petycyami. Uczty takowe, zdaniem jego, przypominają Francyi najgorsze dwie rewolucyi; albowiem Francya dzieli się przez nie znowu na dwa obozy, gdzie z jednéj strony stoją prawne władze, a z drugiéj zgromadzenia ludu, i uczty.“ Odpowiadając na tę mowę P. *Marie*, zarzucał ministerstwu i większości dążenia wsteczne, i rzekł między innemi: „Podzieliłeś Pan kraj na dwa pasy, w jednym pomieściłeś kraj prawny, w drugim kraj nieprawny; piérwszy składa 200 do 250 tysięcy obywateli, posiadających prawa wyborcze; drugi reszta obywateli, którzy nie posiadają żadnych praw politycznych. I toż ma się nazywać rownością w obliczu prawa?“— W dalszym ciągu mówca zapowiada także, iż oppozycya i nadal agitacyą swą popierać będzie.— Po następujących jeszcze mowach, PP. Roulland i Haussonville przeciw, a P. Cremieux za ucztami, posiedzenie odroczone zostało.

— Do ostatniego paragrafu adressu przełożone są Izbie cztéry dodatki. Piérwszy pochodzi od P. Sallandrouze, konserwatysty, który chce zmiany administracyi nie co do osób, ale co do systemu; drugi od P. Darblay, niegdyś konserwatysty wielkiego wpływu, a teraz członka oppozycyi, który chce zmiany tak osób jak i systemu. Trzeci dodatek od P. Genoude, Redaktora *Gazette de France*, który mówi, że zapobiegnie się poruszeniom, nadając obywatelom ogólny udział w wyborach Deputowanych. Czwarty dodatek P. Lesseps, zaleca wierność zasadom ze zmiany lipcowéj wynikłym.

— Poseł Turecki dawał wczoraj wielki wieczór, na którym znajdowali się wszyscy członkowie Ciała Dyplomatycznego. Poseł z wielką uprzejmością przyjmował swych gości i ujmował damy komplementami w języku francuzkim.

Dnia 9 lutego.

Oboje Królewstwo Ich Mość przyjmowali onegdaj w zamku, Xięcia Pawła Würtembergskiego, Xiążąt Decazes i Treviso, Margrabiów: Dalmacyi i Maison, tudzież wiele innych znakomitych osób. Monarcha udzielił także posłuchanie P. Stratford-Canning, który ledwo wczoraj dopiéro do Londynu odjechał, i Posłowi Austryackiemu Hr. Appony.

— Во вчерашнемъ засѣданіи палаты депутатовъ, при дальнѣйшемъ продолженіи преній по послѣдней статьѣ адресса, министръ внутреннихъ дѣлъ, графъ Дюшатель произнесъ рѣчь, въ которой объявилъ, что законъ 1,790 года, воспрещающій политическія собранія, никогда не былъ отмѣняемъ и потому правительство можетъ имъ нынѣ воспользоваться; за тѣмъ тѣ, кои желаютъ отмѣнить оный, пусть или войдутъ въ палату съ новымъ проектомъ закона въ этомъ отношеніи, или же всѣ противныя существующему закону поступки, правительство подвергнетъ судебной отвѣтственности и всякими законными мѣрами будетъ предотвращать ихъ. Этимъ правиломъ министръ оправдывалъ слова: „враждебныхъ или ослѣпленныхъ страстью,“ употребленныя въ тронной рѣчи относительно реформистскихъ пиршествъ, и за симъ соотвѣтственныя имъ слова въ проектѣ къ адрессу, которыя считалъ также сообразными съ парламентскимъ приличіемъ. Послѣ отвѣтной на это рѣчи Г. Одиллона Барро, въ которой онъ защищалъ законность и одобрялъ умѣренность реформистскихъ пиршествъ, засѣданіе было отсрочено.

— Французская академія вошла съ представленіемъ къ министру просвѣщенія, чтобы назначенную за два года предъ симъ покойнымъ Монтіономъ премію, составляющую 5615 фр., разрѣшилъ онъ употребить на раздачу пособій бѣднымъ литераторамъ.

— Греческій министръ финансовъ приказалъ выдать Г. Эйнару 170,000 фр., въ счетъ уплаченнаго имъ Англіи Греческаго долга.

Англія.

Лондонъ, 9 Февраля.

Дворъ переѣхалъ вчера изъ Виндсора въ столицу.

— Герцогъ и герцогиня Саксенъ-Кобургскіе, прибыли, съ многочисленною свитою, въ Виндзорскій дворецъ, гдѣ пробудутъ до разрѣшенія герцогини отъ бремени.

— Вчера и третьяго дня разсматриваны были въ парламентѣ дѣла Вестъ-Индскихъ колоній и объ уравненіи правъ Евреевъ.

— Сегодня происходило совѣщаніе кораблехозяевъ, матросовъ и депутатовъ отъ портовыхъ городовъ, о мѣрахъ къ сохраненію дѣйствія такъ называемаго акта о судоходствѣ. Собравшіеся положили подать Королевѣ прошеніе о продолженіи силы сего постановленія, и чтобы придать своему предпріятію большую торжественность, намѣрены испросить у лордамера позволенія на переходъ черезъ Лондонъ депутаціи съ развернутыми знаменами.

— Англійскій банкъ получилъ изъ Россіи 130,000 фунт. стерл. золотомъ, кои привезены сухимъ путемъ.

Бельгія.

Брюссель, 3 Февраля.

Король и Королева возвратились вчера изъ Англіи, въ замокъ Лекенъ, въ вожделѣнномъ здравіи.

— Губернаторы обѣихъ Фландрій донесли министру внутреннихъ дѣлъ, что во ввѣренныхъ имъ провинціяхъ господствуетъ тифусъ и другія прилипчивыя горячки. Министръ предписалъ отправить туда двухъ врачей, для изслѣдованія характера болѣзней, и потребовалъ чрезвычайнаго кредита на лекарства, бѣлье, одежду, кровати и на содержаніе больныхъ, а равно на устройство для нихъ помѣщенія.

Швейцарія.

Бернъ, 31 Января.

Сеймъ собирался сегодня на засѣданіе. До-сихъ-поръ отъ участія въ приготовительныхъ занятіяхъ, требуемыхъ ревизіею союзнаго договора, отказывались четыре штата: Ури, Унтервальденъ, Невшатель и оба Аппенцеля; но, въ сегодняшнемъ засѣданіи, Ури объявилъ, что онъ готовъ принять дѣятельное участіе въ переговорахъ по этому дѣлу. Примѣру, поданному кантономъ Ури, скоро послѣдуетъ, вѣроятно, Унтервальденъ, и нѣтъ сомнѣнія, что Внѣшній-Аппенцель не замедлилъ сдѣлать то же. Такимъ образомъ, останутся только Невшатель и Внутренній-Аппенцель, которые хотѣли бы воспрепятствовать рѣшенію этого важнаго вопроса.

— Na wczorajszém posiedzeniu Izby Deputowanych, w dalszym ciągu rozpraw nad ostatnim paragrafem adressu, Minister spraw wewnętrznych, Hrabia Duchatel, zabrał głos i oświadczył: że prawo z roku 1790 zabraniające politycznych zgromadzeń, nigdy nie było zawieszone ani cofnięte, i służy przeto teraźniejszemu rządowi; ci więc którzy je znieść pragną, niech albo wniosą do Izby nowy projekt do prawa w tym względzie, albo też wszelkie przeciwne istniejącemu prawu postępki, rząd do odpowiedzialności sądowéj pociągnie, i wszelkim prawnym sposobem zapobiegać im będzie. Z téj zasady Minister usprawiedliwiał wyrażenia ,,nieprzyjaznych lub zaślepionych namiętności'', użyte w mowie tronowéj względem uczt reformistowskich, i następnie odpowiedne im wyrażenia w projekcie do adressu, które oraz za zgodne z parlamentarną przyzwoitością uważał. Po odpowiadającéj na to mowie P. Odillona-Barrot, w któréj bronił prawności i chwalił umiarkowanie uczt reformistowskich, posiedzenie odroczone zostało.

— Akademia francuzka zaniosła prośbę do Ministra oświecenia, aby summę, wynoszącą 5,615 fr, a przeznaczoną od dwóch lat na nagrodę przez zmarłego Montyon, pozwolił użyć na wsparcie niedostatnich literatów.

— Grecki Minister skarbu, kazał wypłacić P. Eynard 170,000 fr., na rachunek summy, którą tenże za Grecyą Anglii zapłacił.

ANGLIA.

Londyn, 9 lutego

Dwór zjechał wczoraj z Windsoru do stolicy.

— Xięztwo Sasko-Koburgscy przybyli, z licznym orszakiem, do Windsoru, gdzie aż do rozwiązania Królowéj zabawią.

— Wczoraj i onegdaj zajmował się parlament sprawą kolonistów w Indyach Zachodnich i emancypacyą Żydów.

— W dniu dzisiejszym odbywała się narada właścicieli okrętów, majtków i deputatów od miast portowych, w celu przedsięwzięcia środków utrzymania tak zwanego aktu nawigacyjnego. Zgromadzenie postanowiło podać do Monarchini prośbę o dalsze utrzymanie rzeczonego prawa; chcąc zaś nadać temu obrzędowi więcéj uroczystości, umyśliło wyjednać sobie u Lorda-Mera pozwolenie przeprowadzenia swojéj deputacyi przez Londyn z rozwiniętemi chorągwiami.

— Bank Angielski otrzymał z Rossyi 130,000 funtów szter. w złocie, które lądem sprowadzone zostały.

BELGIA.

Bruxella 5 lutego.

Król i Królowa wrócili wczoraj w pożądaném zdrowiu do zamku Laecken, z podróży do Anglii odbytéj.

— Gubernatorowie obudwóch Flandryj donieśli Ministrowi spraw wewnętrznych, że w ich prowincyach grasuje tyfus i inne gorączki zaraźliwe. Minister polecił wysłać na miejsce dwóch lekarzy, dla zbadania natury chorób, a oraz zażądał nadzwyczajnego kredytu, na zakupienie lekarstw, bielizny, sukień, łożek i żywności dla chorych, tudzież dla urządzenia stosownych lokalów na ich pomieszczenie.

SZWAJCARYA.

Bern, 31 stycznia.

Sejm zgromadził się dziś na posiedzenie. Dotąd od udziału w przygotowawczych pracach, jakich wymaga rewizya aktu związkowego, uchylały się cztéry kantony: Uri, Unterwalden, Neufchatel i obaj Appenzele; ale na dzisiejszém posiedzeniu, kanton Uri oświadczył, że gotów jest przyjąć czynny udział w układach tyczących się tego przedmiotu. Za tym przykładem, danym przez kanton Uri, pójdzie wkrótce, jak sądzą, Unterwalden, i nie ma wątpliwości, że i zewnętrzny Appenzel uczynić tegoż nie zaniecha. Tym sposobem pozostaną tylko Neufchatel i Wewnętrzny Appenzel, które chciałyby pr..eszkodzić rozwiązaniu téj ważnéj kwestyi.

— Сеймъ, большинствомъ 17½ голосовъ, положилъ издать декретъ, которымъ рѣшеніе, принятое сеймомъ 3-го Сентября 1847 и относящееся къ изгнанію Іезуитовъ, подтверждается въ формѣ, приспособленной къ теперешнимъ обстоятельствамъ и къ послѣдовавшей уже высылкѣ Іезуитовъ изъ четырехъ кантоновъ, гдѣ этотъ орденъ имѣлъ пребываніе. Невшатель и городъ Базель объявили, что они не могутъ согласиться на такую мѣру.

— Изъ Люцерна пишутъ, что въ избраніи депутатовъ для тамошняго большаго совѣта союзныя войска по-прежнему принимаютъ ревностное участіе, всѣми средствами стараясь доставлять торжество кандидатамъ радикаловъ; тамъ же, гдѣ, благодаря единодушію общинъ, избираются консерваторы, правительство объявляетъ выборы недѣйствительными.

— Гесебонскій епископъ, чрезвычайный папскій посланникъ при швейцарскомъ союзѣ, монс. Люкетъ, прибывшій 25 Января въ Люцернъ, почитается врагомъ Іезуитовъ. Цѣль его миссіи, по видимому, состоитъ въ томъ, чтобы примирить умы.

— Со стороны Ломбардіи, въ Тессинскомъ кантонѣ, будетъ поставленъ наблюдательный корпусъ, состоящій изъ 12 баталіоновъ.

— Значительное число Савояровъ, проживающихъ въ Женевскомъ и Ваадскомъ кантонахъ, получило повелѣніе Сардинскаго Короля тотчасъ возвратиться въ свои полки.

Италія.

Римъ, 28 *Января*.

Его Святѣйшество Папа присутствовалъ, третьяго дня, въ совѣтѣ министровъ, коему поручилъ дѣйствовать въ согласіи съ государственнымъ совѣтомъ, который, по словамъ Папы, пользуется полнымъ его довѣріемъ. Министерскій совѣтъ нѣсколько уже дней занимается разсмотрѣніемъ проекта о внутреннемъ учрежденіи государственнаго совѣта. Слѣдовательно преждевременно было извѣстіе будто бы Папа разрѣшилъ публиковать о дѣйствіяхъ сего совѣта. Публика съ большимъ нетерпѣніемъ ожидаетъ рѣшенія сего вопроса.

— Постройка желѣзной дороги, изъ Рима въ Чивита-Веккію, отдана съ торговъ компаніи Альтіери.

Флоренція, 28 *Февраля*.

Правительство наше учредило коммисію, состоящую изъ тосканскихъ офицеровъ, которая должна заняться образованіемъ военныхъ силъ, совмѣстно съ нѣкоторыми опытными піемонтскими офицерами, присланными, по просьбѣ В. герцога Тосканскаго, сардинскимъ Королемъ.

— Консультація, которая назначена за нѣсколько времени предъ симъ великимъ герцогомъ и которой предложенъ для разсмотрѣнія проектъ новаго муниципальнаго устава, имѣла 27 Января, во дворцѣ Риккарди, свое первое засѣданіе.

Генуа, 31 *Января*.

Бывшій неаполитанскій министръ полиціи, дель-Корретто, прибылъ сюда изъ Неаполя, и тотчасъ отплылъ, какъ говорятъ, въ Англію.

— Сардинское правительство воспретило Іезуитамъ произносить проповѣди и исповѣдывать.

— Король созвалъ государственный совѣтъ, вмѣстѣ со всѣми чрезвычайными членами, на 15-е Марта, для совѣщанія по финансовымъ дѣламъ.

— По телеграфу получено въ Берлинѣ, извѣстіе чрезъ Парижъ, что Король Сардинскій даровалъ своимъ владѣніямъ конституціонное уложеніе.

Неаполь, 31 *Января*.

По новѣйшимъ извѣстіямъ изъ Неаполя и Сициліи, доходящимъ до 31 Января, знаютъ, что тамъ мало по малу возстановляется спокойствіе. Палермо находится еще во власти инсургентовъ; но извѣстіе о дарованіи уложенія побудило ихъ заключить перемиріе; они изъявляютъ желаніе, чтобъ въ Палермѣ проживалъ Вице-Король, или даже, чтобъ самъ Король попеременно проводилъ полгода въ Неаполѣ и въ Сициліи. Въ числѣ описаній схватокъ, бывшихъ между инсургентами и войсками, особеннымъ мужествомъ

— Sejm większością 17½ głosów postanowił ogłosić dekret, mocą którego uchwała przez sejm przyjęta 30 Września 1847 r. i tycząca się wygnania Jezuitów, utwierdza się w nowéj formie, zastosowanéj do obecnych okoliczności i do zaszłego już wyprawienia Jezuitów ze czterech kantonów, gdzie ten zakon dotąd przebywał. Neufchatel i miasto Bazylea oświadczyły, że nie mogą przyzwolić na ten środek.

— Piszą z Lucerny, że przy wyborze członkom tamecznéj Wielkiéj Rady, wojska związkowe, jak i uprzednio, brały gorliwy udział, starając się wszelkiemi sposobami pozyskać zwycięztwo dla kandydatów radykalnych; tam zaś, gdzie dzięki jednomyślności gmin, są wybrani konserwatyści, rząd ogłasza wybory za ich nielegalne.

— Mons. Luquet, Biskup Heseboński, nadzwyczajny Poseł Papiezki przy Związku Szwajcarskim, przybyły dnia 25 stycznia do Lucerny, ma być nieprzyjacielem Jezuitów. Zdaje się, że celem poselstwa jego jest pogodzenie zwaśnionych umysłów.

— Od strony Lombardyi, w kantonie Tessin, ma być postawiony korpus obserwacyjny z 12 batalionów złożony.

— Znaczna liczba wojskowych Sabaudczyków, przebywających w Kantonach Genewskim i Waadtlandzkim, otrzymała od rządu Sardyńskiego rozkaz, aby bezzwłócznie do półków swych powróciła.

Włochy.

Rzym, 28 *stycznia*.

Ojciec św. przewodniczył onegdaj Radzie Ministrów, polecając jéj aby działała zgodnie z Radą Stanu, która, jak się wyraził, całą jego ufność posiada. Rada Ministrow zajmuje się od kilku dni rozbiorem projektu do wewnętrznego regulaminu Konsulty. Zawczesnem więc było poprzednie doniesienie, że Papież już zezwolił na ogłoszenie czynności Konsulty. Publiczność z największą niecierpliwością oczekuje rozstrzygnięcia téj kwestyi.

— Droga żelazna z Rzymu do Civitavecchii przysądzona została spółce Altieri.

Florencya, 28 *stycznia*.

Rząd nasz wyznaczył Kommissyą złożoną z Toskańskich oficerów, mającą się zająć organizacyą zaniedbanego od wielu lat stanu siły zbrojnéj, a to wspólnie z wielu doświadczonymi Piemontskimi oficerami, których na prośbę Xięcia Toskańskiego Król Sardyński mu przysłał.

— W pałacu Ricardi odbyło się wczoraj piérwsze posiedzenie mianowanéj przez W. Xięcia Konsulty, któréj przełożony został pod rozbiór projekt do nowéj ustawy municypalnéj.

Genua, 31 *stycznia*.

Były Neapolitański Minister policyi, del Carretto przybył tu z Neapolu, i natychmiast odpłynął, podobno do Anglii.

— Rząd Sardyński zakazał Jezuitom miewać kazania i słuchać spowiedzi.

— Rada Stanu w Sardynii zwołaną została przez Króla, wraz ze wszystkimi członkami nadzwyczajnymi, na dzień 15 marca, w celu naradzania się nad przedmiotami finansowemi.

— Według wiadomości telegraficznéj, otrzymanéj w Berlinie przez Paryż, Król Sardyński nadał swoim krajom ustawę Konstytucyjną.

Neapol, 31 *stycznia*.

Podług ostatnich wiadomości z Neapolu i Sycylii, dochodzących do d. 31 stycznia, powoli zaczyna tam wracać spokojność i porządek. Palermo zostaje jeszcze w ręku rokoszan; ale wiadomość o nadaniu ustawy skłoniła ich do zawarcia rozejmu. Powstańcy wynurzają życzenie, aby w Palermo mieszkał Wice-Król, lub aby nawet sam Król przepędzał na przemian pół roku w Neapolu a drugie pół w Sycylii. W liczbie potyczek zaszłych między rokoszanami a wojskiem, szczególném męztwem odznaczyła się obrona wspaniałéj willi Xiężny Butteri, która w cza-

(2)

отличалась защита великолѣпной виллы княгини Бутеры, пріобрѣтшей, въ послѣднее время, всеобщую извѣстность. 40 Сициліянскихъ молодыхъ людей защищали и отстояли виллу. Въ Неаполѣ господствуетъ совершенное спокойствіе. Новая гражданская стража образовалась быстро, и преимущественно обратила вниманіе на опасный классъ неаполитанскихъ ладзарони, начинавшихъ было уже собираться для грабежа. Патрули новой городской стражи, вооруженные дубинами, разгоняютъ эту чернь, надѣящуюся воспользоваться нынѣшними обстоятельствами для возобновленія прежнихъ неистовствъ. Король разъѣзжалъ по улицамъ безъ всякой свиты, и повсюду его встрѣчали выраженіями всеобщей благодарности. 30-го числа Король посѣтилъ театръ Санъ-Карло; появленіе его привѣтствовали съ необыкновеннымъ одушевленіемъ. Представленіе началось хоромъ, въ которомъ, въ оперѣ „Эрнани", изъявляютъ Карлу V благодарность за помилованіе преступниковъ. Въ *Journal des Débats* пишутъ, что, по извѣстіямъ изъ Мессины отъ 28-го Января, первые декреты Короля еще не успокоили волненія.

— Министерство полиціи совершенно уничтожено и подчинено министерству внутреннихъ дѣлъ. Полицейскую службу будетъ временно исполнять гражданская стража.

— По желанію Короля, всѣ граждане замѣнили трехцвѣтный бантъ на неаполитанскій.

— Въ *Nouvelliste de Marseille* сообщаютъ, что 11-го Января произошло сильное землетрясеніе въ Сициліи, опустошившее города Агосту и Сиракузы, въ особенности послѣдній, гдѣ всѣ почти дома повреждены. Землетрясеніе ощущено также было и въ Катаніи.

sach ostatnich głośnéj nabyła sławy. Czterdziestu młodych Sycylijczyków broniło przeciwko wojska i utrzymało tę willę. — W Neapolu panuje zupełna spokojność. Nowa gwardya narodowa zorganizowała się szybko i szczególniej szą zwróciła uwagę na niebezpieczną klassę Neapolitańskich Lazzaronów, którzy zaczęli už byli gromadzić się dla łupieży. Patrole nowéj miejskiéj straży, uzbrojone w kije, rozpędzają tę chałastrę, spodziewającą się korzystać z obecnych okoliczności, dla powtórzenia dawnych niegdyś nadużyć. Król przejeżdżał po ulicach bez żadnego orszaku, i wszędzie go spotykały świadectwa ogólnéj wdzięczności. Dnia 30 stycznia zwiedził teatr *San Carlo*, i skoro się ukazał w swéj loży, publiczność powitała go z niezwyczajnym zapałem. Reprezentacya zaczęła się od choru, z opery *Hernani*, w którym, wynurza się Karolowi V wdzięczność za ułaskawienie winowajców. W *Journal des Débats* piszą, że podług wiadomości z Messyny pod d. 28 stycznia, piérwsze dekreta Króla nie uspokoiły jeszcze zaburzeń.

— Ministerstwo policyi zostało zupełnie zniesione i na wydział ministerstwa spraw wewnętrznych zamienione. Służba policyjna będzie tymczasowo pełnioną przez obywatelską straż miejską.

— Stosownie do życzenia Króla, wszyscy obywatele zamieścili kokardę trójkolorową na Neapolitańską.

— *Nouvelliste de Marseille* donosi, że wielkie trzęsienie ziemi spusztoszyło w dniu 11 stycznia miasta Agostę i Syrakuzę w Sycylii. Szczególniéj ucierpiało to ostatnie, bo prawie wszystkie domy wielce są uszkodzone. Klęska ta dotknęła także i miasto Katanię.

Турція.

Константинополь, 19 *Января*.

Пушечными выстрѣлами возвѣщено было 16-го с. м. жителямъ столицы о прибытіи папскаго чрезвычайнаго посланника. Народъ толпился въ гавани, гдѣ стояли въ готовности придворныя кареты, для перевезенія посланника Монсиньора Феррьери; онъ проѣхалъ почти по всему городу и остановился въ гостинницѣ, въ которой для него приготовлено отличное помѣщеніе. Его Величество Султанъ прислалъ тотчасъ къ нему каммергера, для поздравленія его; дипломатическій корпусъ поспѣшилъ также привѣтствовать лично прибывшаго своего члена. Посланникъ былъ сегодня у великаго визиря и у министра иностранныхъ дѣлъ.

— Свиту чрезвычайнаго папскаго посланника составляютъ: совѣтникъ посольства Монс. Веспазіано; секретарь посольства каноникъ Голанти, и въ качествѣ адъютантовъ два графа: Феретти и Маркетти, изъ коихъ первый—племянникъ б. кардинала статсъ-секретаря. Переводчикомъ назначенъ къ посланнику отецъ Арсеніо, прокуроръ армянскихъ монастырей въ Римѣ.

— Здѣшній посланникъ при греческомъ дворѣ, Г. Муссурусъ, намѣревавшійся, 9-го с. м., отплыть въ Аѳины, упалъ съ лошади, переломилъ два ребра и сильно ушибся. Приключеніе это удержитъ его на долгое время въ Константинополѣ.

— Третьяго дня скончался здѣсь исторіографъ государства, президентъ совѣта просвѣщенія Эсадъ Эффенди.

— Холера, усилившаяся было на прошлой недѣлѣ, попричинѣ сырой погоды, повидимому ослабѣваетъ даже въ больницахъ.

Turcya.

Konstantynopol, 19 *stycznia*.

Huk dział obwieścił d. 16 b. m. mieszkańcom tutejszéj stolicy przybycie nadzwyczajnego Posła Papiezkiego Lud cisnął się tłumnie do portu, gdzie na Posła oczekiwały dworskie pojazdy. Monsignor Ferrieri przejechał prawie całe miasto i wysiadł w *Hotel d'Europe*, gdzie dlań przygotowano wspaniałe mieszkanie. Sułtan wysłał natychmiast swego Szambelana, dla pozdrowienia go w swojem imieniu, a Ciało Dyplomatyczne pośpieszyło powitać osobiście nowego członka. Legat Apostolski odwiedził dzisiaj Wielkiego Wezyra i Ministra spraw zagranicznych.

— Osoby składające orszak nadzwyczajnego Posła Papiezkiego, są: Mons. Vespasiano, jako Radzca poselstwa; Kanonik Golanti, jako Sekretarz poselstwa; i dwaj Hrabiowie: Ferretti i Marchetti, jako adjunkci, z których piérwszy jest synowcem byłego Kardynała-Sekretarza Stanu. Za tłomacza dodany został Posłowi Ojciec Arsenio, Prokurator klasztorów Ormiańskich w Rzymie.

— P. Mussurus, Poseł nasz przy dworze Greckim, który miał 9-go b. m. do Aten odpłynąć, spadł z konia, złamał dwa żebra i mocno się potłukł. Wypadek ten zatrzyma go na długi przeciąg czasu w Stambule.

— Onegdaj umarł tu dziejopis Państwa, Prezes rady oświecenia, Essaad-Effendi.

— Cholera, która z powodu wilgotnego powietrza w przeszłym tygodniu bardzo się była wzmogła, ustaje nawet w szpitalach.

ВИЛЬНА, въ Тип. Ѳ. Глюксберга—Печ. позвол. 17-го Февраля 1848 г. Испр. долж. Ценз. и Кав. *А. Мухинъ*.